

El tenir que cobrir aquest temple de grans dimensions amb petits carreus, implica l'ús d'una estructura articulada; però quins progressos més grans de tècnica se podrán contemplar en ell! ja no serà precis l'ús d'aquets mitjans auxiliars que s'anomenàren arc-votans i contraforts, per a sostenir les voltes, sino que elles soles són disposades de manera qu'evitin tota disgregació d'esforços; al contrari, se produirà la més gran concentració d'aquestos.

Aixó dona per resultat: que aixís com en els temples mig-egals la estructura passa al exterior i sos mitjans auxiliars están exposats a totes les inclemencies de les que tant ne pateix la estructura, en el Temple de la Sagrada Familia se ha resolt la manera de que prescindint de l'arc-votant i el contrafort, la seva estructura sigui més permanent i per tant més armonitzada amb la invariabilitat de l'Església Catòlica en el transcurs dels segles i amb la permanencia del programa que resol la basílica. Sens cap dubte el temple expiatori de la Sagrada Familia serà senyalat en l'avenir com la nostra fita, la catalana, —per sa importancia en relació al temps i al espai— en el camí gloriós de l'Historia de l'Arquitectura, marcant el pas entre la estructura avo-vedada articulada disgregativa a la estructura avo-vedada articulada concentrativa.

..

Les formes originades per a aquestes conveniencies de programa i d'estructura donen gran llibertat abans de definir-se, lo que sembla ser apropiat, per a treure'n un més gran profit artistic. En Gaudí ha demostrat al precisar aquestes formes, que com a gran coneixedor de la liturgia i descobridor de tècniques inapreciables, és un artista de la categoria dels grans genis.

La precisió d'aquestes formes s'ha fet donant-les-hi un adequat simbolisme que les relaciona perfectament entre sí. No explicarem aquí el simbolisme de l'obra fixant-nos sols amb el fet de precisar ell artisticament les formes propies de la estructura i de les necessitats del temple. En Gaudí pel coneixement que té dels llibres sants, ha teixit dins unes armonioses relacions i amb claretat els simbolismes més difícils en ells exposats.

JOSEP DANES I TORRAS.

El simbolisme cristià que parla en el temple de la Sagrada Familia.

Invitat pels amics de VIDA OLOTINA a parlar del temple expiatori de la Sagrada Familia, pen-

sava preparar degudament un article, considerant que reclamava aquesta cura la exquisitesa de la publicació i el saber que el temple porta vida olotina, ja que havia llegit al recullir materials per a fer una resenya històrica que abans de posar-se la primera pedra del monumental temple hi havien hagut donatius d'Olot per a comprar el solar i que fins joies havien estades enviades a dit objecte. Perxó esperava alleugerir-me de feina per a poder dedicar-me detingudament a escriure per vosaltres.

Pró contra mos desitjos me trovo en el cas de desentrotllar un tema precipitadament i amb temps comptat, com en un exercici de oposicions.

L'article companyó del meu parla de la part tècnica de la obra, i aixó sembla m'aconsella parlar del simbolisme.

Amb el present nombre se reparteix una allocució de vostre Bisbe electe de Girona, mon respectable amic Dr. Mas, i veureu la representació gràfica del conjunt del Temple.

Es un temple molt alt, en els nostres dies en que's fan tants de temples petits. El cimbori principal tindrà 170 metres (el monument a Colón no puja més de 60) i tot respón an aquesta altura. Direm les mides dels altres elements principals: cimboris que 'l rodegen, 122; llinterna de l'absis, 120; campanars, de 90 a 115 metres.

El conjunt del temple té 20,294 metres² i podrán congrega-s'hi més de 15.000 persones.

¿Cóm és que el temple és tant alt, diu la gent? ¿quina necessitat hi ha de fer una obra tant enlairada?—No és res de nou, és lo que ha estat sempre. Fixeu's-hi i observareu com a les ciutats, com als poblets la casa més alta és la del Senyor. Consideri's quina proporció guarda la iglesia de pagés amb les cases que la volten; consideri's l'alsada de Sant Esteve, el Tura, imaginant les cases de la época en que van ser fetes les iglesies; vegi's les nostres catedrals i entre elles la de Barcelona i les cases de son temps. La catedral és molt alta i les cases de son temps solzament tenien dos pisos. La casa-palau dels comtes-reis era de totes la més alta. La alsada de la casa ha indicat sempre jerarquia; i sobre les cases més altes destacava la casa de Deu. Barcelona ara apenas té cases de dos pisos; les té de cinc o més i les cases noves de l'Aixamplis poden ser el dia de demà molt més altes. La gran ciutat de Nova York ne té de 32 pisos. ¿No correspon, doncs, a la nova Catedral, el temple expiatori de la generació nostra, la mateixa proporció que tenia amb les cases de llavors la catedral dels segles migevals? ¿No continúa la tradició de la Iglesia? ¿No s'ha de posar el paral·lamps damunt de les edificacions més altes que